

Palliatieve sedatie

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Inleiding

U heeft van de arts te horen gekregen dat u of uw familielid/naaste op korte termijn zal overlijden. Het is vooraf moeilijk in te schatten hoe lang u of uw familielid/naaste nog te leven heeft. De situatie kan snel veranderen. De arts wil graag zoveel mogelijk naar uw wensen handelen. Daarom heeft hij met u de mogelijkheid van palliatieve sedatie besproken. In deze folder leest u hier meer over.

Wat is palliatieve sedatie?

Palliatieve sedatie is het verlagen van uw bewustzijn met medicijnen. Dit heet 'sederen'. U wordt er slaperig van, of u valt in een diepe slaap. Palliatief wil zeggen dat er geen genezing meer mogelijk is. Er wordt dan alles gedaan om uw lijden te verlichten. Palliatieve sedatie verkort uw leven niet. Het is geen euthanasie. U overlijdt aan de ziekte, niet aan de sedatie.

Wie mag hierover beslissen?

Palliatieve sedatie is een medische behandeling. De arts beslist en moet zich aan richtlijnen houden en zorgvuldig handelen. Het starten van palliatieve sedatie is een ingrijpende beslissing. Als uw toestand ineens verslechtert, moet de arts snel kunnen ingrijpen. Daarom probeert hij dit van te voren met u en uw naasten te overleggen. Soms is dit helaas niet meer mogelijk. Begrijpt u iets niet helemaal, of bent u ergens bang voor? Praat erover met uw arts. Hij/zij kan het uitleggen en helpen bij het maken van een keuze.

Palliatieve sedatie wordt in ons ziekenhuis alleen gegeven bij ondraaglijk lijden van één of meerdere onbehandelbare symptomen. Hierbij kunt u denken aan pijn, kortademigheid, misselijkheid en/of verwardheid.

Hoe werkt palliatieve sedatie?

De arts bekijkt hoeveel medicijnen gegeven gaan worden. Het is moeilijk te voorspellen hoe snel de medicijnen werken. U krijgt de medicijnen onder de huid toegediend via een dun naaldje. Dit naaldje wordt meestal geprikt op uw borstkas. Meestal wordt het naaldje verbonden aan een infuuspompje, dat continu de juiste hoeveelheid regelt. Soms wordt het één keer per dag gegeven bijvoorbeeld 's avonds. U bent de rest van de tijd dan niet in diepe slaap. En u kunt nog met uw naasten praten.

In de allerlaatste fase geeft de arts deze medicijnen meestal continue tot aan uw overlijden. De arts beoordeelt uw situatie regelmatig, als dat nodig is zelfs elke dag. Hij/zij zal als dit nodig de dosis van de medicatie aanpassen.

Wakker worden

Soms lijkt het of een patiënt wakker wordt uit palliatieve sedatie. Echter een beweging, of trekken met het gezicht, betekent niet dat iemand weer wakker wordt. Mensen bewegen ook in hun normale slaap wel eens.

Het is belangrijk dat de patiënt zich comfortabel voelt. Of comfortabel toont.

Het gebeurt heel af en toe wel eens dat een patiënt toch weer wakker wordt. Dan is een hogere dosis nodig of andere medicijnen.

Rust

We adviseren familie/naasten zo rustig mogelijk te zijn op de kamer bij de patiënt. Te veel prikkels kan namelijk voor extra onrust zorgen. U moet er van uit gaan dat de patiënt u kan horen.

Vocht en voeding

In de laatste fase van het leven eten en drinken mensen vaak nog maar heel weinig. Soms zelfs helemaal niet meer. Het is daarom niet nodig om via een infuus vocht te geven of sondevoeding te geven. Het lichaam vraagt daar niet meer om.

Verzorging

De verpleegkundige verzorgt uw mond en houdt deze vochtig. Om te voorkomen dat u last krijgt van een volle blaas, wordt meestal een katheter in de blaas ingebracht. U wordt gewassen en in een zo comfortabel mogelijke houding gelegd.

Uw comfort staat voorop. De arts geeft daarom soms pijnstillers of andere medicijnen naast de sedatie. Sommige medicijnen die u gebruikte zullen door de arts gestopt worden.

Tot slot

Bespreek uw wensen met de arts, uw familie en naasten. De arts en uw familie en naasten moeten uiteindelijk voor u gaan beslissen. Het is dan goed dat zij uw wensen kennen en daarnaar kunnen handelen.

Als u nog vragen heeft dan kunt u deze stellen aan de (zaal)arts.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
juni 2020
pavo 0998